

NYHEDSBREV | 2022-2023 | 23. JUNI 2023

Revision af EU's flerårige budgetramme (MFF) for 2021-2027: flere penge til Ukraine, migration og konkurrenceevne

Europa-Kommissionen ønsker at tilføre flere penge til EU's overordnede budgetramme (MFF) i perioden 2024-2027, fordi Ruslands invasion af Ukraine, rekordhøj inflation og stigende renter har udtømt de midler, der var afsat til uforudsete begivenheder. Kommissionen ønsker bl.a. at afsætte 50 mia. euro til Ukraine, 15 mia. euro ekstra til migration og 10 mia. euro ekstra til styrkelse af EU's konkurrenceevne.

MFF-rammen hæves og forslag til ny budgetindtægt

De flerårige budgetrammer (MFF) udstikker de overordnede rammer for de årlige EU-budgetter samt fordelingen mellem de enkelte overordnede budgetkategorier. Den nuværende ramme gælder for 2021 til 2027. Den nuværende ramme på 1.216 mia. euro (løbende priser) blev vedtaget i 2020 under pandemien, og rammen blev derfor suppleret med en historisk genopretningsfond på 807 mia. euro (løbende priser) finansieret af et fælles EU-lån.

I aftalen om den flerårige budgetramme er Kommissionen forpligtiget til at komme med en evaluering af MFF'en og eventuelt forslag til en revision,

hvilket er baggrunden for Kommissionens forslagspakke præsenteret den 20. juni 2023.

Samlet set ønsker Kommissionen tilført 98,8 mia. euro i perioden 2024 til 2027, hvoraf 24,4 mia. euro udgør det egentlige løft af MFF-rammen. Kommissionen ønsker 41,4 mia. euro til en række særlige instrumenter, som kan anvendes i de årlige EU-budgetter ud over MFF-rammen. Det giver en samlet budgetudvidelse på 65,8 mia. euro. De resterende 33 mia. euro udgøres af en lånekomponent til Ukraine under en ny såkaldt Ukraine-facilitet. Denne del finansieres ved optagelse af EU-lån garanteret af EU-budgettet.

Samlet set kan medlemslandene i yderste instans altså komme til at bidrage med yderligere 65,8 mia. euro (ca. 490 mia. kr.) frem mod 2027. Danmark betaler som tommelfingerregel omkring 2 pct. af landenes bidrag til EU's budget. Hvis forslaget vedtages i sin nuværende form, og forudsat at midlerne bliver fuldt udnyttet i de årlige EU-budgetter, vil det altså kunne betyde et dansk merbidrag på omkring 10 mia. kr. til og med 2027.

Kommissionens pakke omfatter også et opdateret bud på de nye indtægtskilder til EU's budget, som blev fremsat i december 2021, samt forslag om en ny midlertidig indtægtskilde baseret på selskabers overskud.

Krig, inflation og stigende renter presser EU-budgetrammen

Fra den flerårige budgetramme blev vedtaget i 2020 til nu, har krigen i Ukraine, den historiske høje inflation og stigende renter ført til, at der næsten ikke er flere midler tilbage under EU's flerårige budgetramme.

Hjælpen til Ukraine via EU-budgettet har alene beløbet sig til 30 mia. euro, mens inflationen har udhulet købekraften af EU-midlerne, og de stigende renter har først til kraftigt stigende omkostninger på det fælles EU-lån til finansiering af genopretningsfonden.

Samtidig ønsker Kommissionen at tilvejebringe en stabil finansiering til Ukraine samt midler til at adressere det stigende migrationspres, bl.a. til den nye asyl- og migrationspagt. Endelig ønsker Kommissionen at fremme EU's langsigtede konkurrenceevne inden for kritiske teknologier inden for digital teknologi og avanceret teknologi, ren teknologi og bioteknologi i form af en såkaldt platform for strategiske teknologier for Europa (STEP).

Kommissionens forslag om ekstra EU-budgetmidler

Kommissionen ønsker samlet set at hæve de flerårige budgetrammer med 24,4 mia. euro (løbende priser) i perioden 2024-2027. Den såkaldte Ukraine-facilitet er ikke underlagt MFF-rammen. Solidaritets- og nødhjælpsreserven og fleksibilitetsinstrumentet er såkaldte særlige instrumenter, som kan anvendes ud over budgetrammerne.

Kommissionen foreslår, at der kan bruges yderligere 2,5 mia. euro under solidaritets- og nødhjælpsreserven og 3 mia. euro under fleksibilitetsinstrumentet. Det nye såkaldte genopretningsinstrument (EURI) er også placeret uden for MFF-rammen. Der er tale om et rentebetalingsinstrument, som skal håndtere de større renteomkostninger under det fælles EU-genopretningslån, som ligger ud over, hvad der oprindeligt var budgetteret med.

Baggrunden er de stigende renter, der har øget omkostningerne betragteligt i forhold til tidligere prognoser. Renteudgifter i 2024 forventes at udgøre 3,9 mia. euro, hvor de tidligere var anslået til 2,1 mia. euro.

Fordelingen af de ekstra midler er gengivet i tabellen herunder.

<i>Politiske prioriteter</i>	<i>Mia. euro</i>
Ukraine-facilitet (lån og tilskud)	50,0
Lån (<i>uden for MFF-rammen</i>)	33,0
Tilskud (<i>uden for MFF-rammen</i>)	17,0
Migration og eksterne udfordringer	15,0
Migration	2,0
Flygtninge fra Syrien (Syrien, Jordan, Libanon)	1,7
Sydlige migrationsrute	0,3
NDICI afbødning	3,0
Flygtninge fra Syrien (Tyrkiet)	3,5
Vestbalkan	2,0
Solidaritets- og nødhjælpsreserve (<i>uden for MFF-rammen</i>)	2,5
Europæisk platform for strategiske teknologier (STEP)	10,0
Innovationsfond	5,0
InvestEU	3,0
Det Europæiske Innovationsråd under Horizon Europe	0,5
Forsvarsfonden (EDF)	1,5
<i>Tekniske justeringer</i>	
Administration i alt	1,9
Genopretningsinstrument (EURI) (<i>uden for MFF-rammen</i>)	18,9
Fleksibilitetsinstrument (<i>uden for MFF-rammen</i>)	3,0
I alt	98,8
Uden for MFF-rammen	74,4
Stigning i MFF-ramme (løbende priser)	24,4

Foruden løftet af MFF-rammen ønsker Kommissionen yderligere midler svarende til 74,4 mia. euro, hvoraf 33 mia. euro er afsat til lån til Ukraine, der finansieres via fælles EU-lån. Af de samlede 98,8 mia. euro som forslagspakken løber op i, ønsker Kommissionen altså et løft på 65,8 mia. euro frem mod 2027, når man ikke medregner lånemidlerne til Ukraine.

Ukraine-facilitet: 50 mia. euro

Kommissionen ønsker at oprette en såkaldt Ukraine-facilitet, der skal udgøre en finansieringsmekanisme i perioden 2024-2027 for Ukraine på samlet 50 mia. euro (33 mia. euro i lån og 17 mia. euro i tilskud). Faciliteten kommer i forlængelse af de 18 mia. euro, som EU har vedtaget i makrofinansiel assistance til Ukraine i 2023. Faciliteten skal sikre en stabil og forudsigelig

finansiering til Ukraine. Det årlige beløb vil blive fastlagt hvert år ud fra Ukraines behov og udviklingen.

Lånedelen vil blive finansieret ved optagelse af EU-lån på de finansielle markeder garanteret af EU-budgettet. Tilskuddsdelen vil blive finansieret af de årlige EU-budgetter i form af et nyt særligt instrument (Ukraine Reserven). Ukraine Reserven vil ikke være underlagt MFF-rammen.

Migration: 15 mia. euro

Kommissionen ønsker at hæve budgetrammen til håndtering af de interne og eksterne dimensioner af migrationen samt globale følger af Ruslands krig i Ukraine samt styrke partnerskaberne med centrale tredjelande. Budgetrammen skal med Kommissionens forslag hæves med 12,5 mia. euro frem til 2027, hvortil kommer 2,5 mia. euro til Solidaritets- og nødhjælpsreserven, der kan anvendes ud over MFF-rammen til bl.a. kriser og naturkatastrofer.

Suverænitetetsfond bliver til Europæisk platform for strategiske teknologier (STEP): 10 mia. euro

Kommissionsformandens tidligere annoncerede suverænitetetsfond er også en del af Kommissionens forslagspakke i form af en såkaldt platform for strategiske teknologier for Europa (STEP). Platformen skal bidrage til at fremme EU's langsigtede konkurrenceevne inden for kritiske teknologier inden for digital teknologi og avanceret teknologi, ren teknologi og bioteknologi.

Finansieringen kommer primært fra omdirigering af midler fra eksisterende fonde og programmer som InvestEU, Innovationsfonden, Horizon Europe, Forsvarsfonden, Samhørighedsfonden, Genopretningsfaciliteten, et digitalt Europa og EU4Health.

Kommissionen foreslår, at der afsættes yderligere 3 mia. euro til InvestEU, 0,5 mia. euro til Horizon Europe, 5 mia. euro til Innovationsfonden og 1,5 mia. euro til Den Europæiske Forsvarsfond. De eksisterende midler suppleret med de nye 10 mia. euro forventes ifølge Kommissionen at generere investeringer på op til 160 mia. euro.

Øvrige tilpasninger

Kommissionen foreslår på baggrund af det høje inflationsniveau at hæve budgetrammen for administration med 1,9 mia. euro fra 2024 til 2027. Det såkaldte fleksibilitetsinstrument, der kan anvendes i de årlige EU-budgetter ud over MFF-rammen til uforudsete begivenheder, foreslås hævet med 3 mia. euro.

Endelig foreslår Kommissionen oprettelse af et særligt instrument til håndtering af de stigende renteudgifter i forbindelse med det fælles EU-lån til finansiering af genopretningsfonden. Instrumentet skal finansiere de renteudgifter, der ligger ud over det tidligere budgetteret. Kommissionen anslår de ekstra udgifter til 18,9 mia. euro frem til 2027. Instrumentet vil ikke være underlagt MFF-rammen.

Nye indtægter: opdatering af tidligere forslag og en ny indtægt

Kommissionen fremsatte i december 2021 den [første pakke](#) med forslag til tre nye egne indtægtskilder til EU's budget. De nye indtægter skal bidrage til finansieringen af afviklingen af tilskuddsdelen af det fælles EU-lån til genopretningsfonden, hvor udgifterne forventes at være i størrelsesordenen

15-20 mia. euro pr. år fra 2028. Der er dog ikke sket de store fremskridt i behandlingen af forslagene i Rådet.

De tre nye indtægtskilder fra december 2021 bestod af 25 pct. af midlerne fra salget af CO₂-kvoter under EU's kvotehandelssystem (ETS), 75 pct. af indtægterne fra EU's CO₂-grænsetilpasningsmekanisme (CBAM) samt 15 pct. af de profitter fra store multinationale selskaber, som ifølge den globale skatteaftale i OECD/G20-regi skal omfordeles til bl.a. EU's medlemslande til beskatning (søjle I).

Med Kommissionens forslag justeres forslaget om et bidrag fra EU's kvotehandelssystem og CO₂-grænsetilpasningsmekanismen, og der introduceres en ny såkaldt midlertidig statistisk indtægt baseret på selskabers overskud. Ifølge Kommissionen vil disse indtægtskilder tilsammen sikre en passende finansiering af tilbagebetalingen af EU-lånet til genopretningsfonden, der løber frem til 2058.

Indtægt baseret på CO₂-kvotehandelssystemet (ETS)

Kommissionen foreslår at øge bidraget fra kvotehandelssystemet fra de tidligere foreslået 25 pct. til 30 pct. af auktionsindtægterne. Med en CO₂-kvotepris på omkring 80 euro pr. ton skulle det kunne generere 7 mia. euro pr. år fra 2024 og 19 mia. euro (2028-priser) pr. år fra 2028, hvor kvotehandelssystemet udvides til at omfatte bygninger, vejtransport og andre sektorer.

Indtægt baseret på CO₂-grænsetilpasningsmekanismen (CBAM)

Kommissionen foreslår, efter den endelige vedtagelse af retsakten om CBAM, en teknisk justering i indtægten baseret på CO₂-grænsetilpasningsmekanismen, hvor 75 pct. af indtægterne fra 2028 skal gå til EU-budgettet. Det svarer til omkring 1,5 mia. euro (2018-priser) om året.

Indtægt baseret på selskabers overskud

Den nye indtægt vil udgøre 0,5 pct. af selskabernes bruttooverskud ([Gross operating surplus \(GOS\)](#)), som opgøres af Eurostat som en del af statistikken om landenes nationalregnskab. Indtægtskilden er midlertidig, da den skal afløses af en indtægtskilde baseret på Kommissionens kommende forslag om selskabsbeskatning (BEFIT), som forventes fremsat til september. Kommissionen vurderer, at den nye indtægtskilde kan generere 16 mia. euro (2018-priser) pr. år fra 2024.

Kommissionen foreslår, at indtægten baseret på det eksisterende kvotehandelssystemet (ETS) og den midlertidige indtægt baseret på selskabers overskud skal gælde fra 2024. Udvidelsen af kvotehandelssystemet til at omfatte bygninger, vejtransport og andre sektorer vil udvide indtægtsgrundlaget fra 2028. Indtægten baseret på CO₂-grænsetilpasningsmekanismen (CBAM) skal gælde fra 1. januar 2028.

Samlet skulle disse nye indtægtskilder til EU's budget altså kunne bidrage med 36,5 mia. euro (2018-priser) fra 2028.

Forslag til ændring af MFF-rammen

Kommissionen foreslår konkret at øge MFF-rammen med 21 mia. euro i 2018-priser og 24,4 mia. euro i løbende priser i 2024 til 2027. Den højere MFF-ramme er resultatet af en hævnning af udgiftslofterne som gengivet i tabellen herunder.

<i>Mio. euro (2018-priser)</i>						<i>Mio. euro (Løbende priser)</i>
Stigning i loftet for forpligtelsesbevillinger	2024	2025	2026	2027	2024-2027	2024-2027
1. Indre marked, innovation og det digitale område	777	762	748	733	3.020	3.500
3. Naturressourcer og miljø	1.110	1.088	1.067	1.046	4.311	5.000
4. Migration og grænseforvaltning		264	464	965	1.693	2.000
5. Sikkerhed og forsvar	333	327	320	313	1.293	1.500
6. Naboområder og verden	2.331	2.286	2.241	2.198	9.056	10.500
7. Europæisk offentlig forvaltning	132	333	556	600	1.620	1.900
I alt	4.683	5.060	5.396	5.855	20.994	24.400
Stigning i betalingsbevillinger			7.725	2.772	10.497	

Reaktioner

Europa-Parlamentet har ifølge [Agence Europe](#) umiddelbart taget godt imod Kommissionen forslag, mens nogen medlemslandene ikke er begejstrede for at punge ud med flere penge til EU. Ifølge [Financial Times](#) har Tyskland og Holland tilkendegivet, at de gerne vil bidrage med midler til Ukraine, men ellers forventer, at Kommissionen er tilbageholdende med yderligere krav i en tid, hvor landenes nationale budgetter er udfordrede.

Kommissionens forslagspakke

Kommissionen fremsatte den 20. juni 2023 forslagspakken, der både indeholder forslag til ændring af den flerårige finansielle ramme (MFF) samt forslag til egne indtægter til EU's budget.

Revision af den flerårige finansielle ramme (MFF) for 2021-2027:

- ↳ [KOM \(2023\) 336: meddelelse: Midtvejsrevision af den flerårige finansielle ramme for 2021-2027](#)
- ↳ [SWD \(2023\) 336: bilag til Kommissionens meddelelse](#)
- ↳ [KOM \(2023\) 337: forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning 2020/2093 om fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme for årene 2021-2027](#)
- ↳ [KOM \(2023\) 338: forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Ukraine-faciliteten](#)
- ↳ [KOM \(2023\) 335: forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om etablering af en europæisk platform for strategiske teknologier \("STEP"\)](#)
- ↳ [Kommissionens pressemeddelelse](#)
- ↳ [Kommissionens spørgsmål og svar](#)

Forslag om egne indtægter til EU's budget:

- ↳ [KOM \(2023\) 330: meddelelse: en pakke tilpasset næste generation af egne indtægter](#)
- ↳ [KOM \(2023\) 331: ændret forslag til Rådets afgørelse om ændring af afgørelse 2020/2053 om ordningen for Den Europæiske Unions egne indtægter](#)
- ↳ [SWD \(2023\) 331: arbejdsdokument til forslaget om ændring af Rådets afgørelse om egne indtægter](#)
- ↳ [KOM \(2023\) 332: ændret forslag til Rådets forordning om ændring af afgørelse 2021/768 af 30. april 2021 for så vidt angår gennemførelsesforanstaltninger for Den Europæiske Unions egne indtægter](#)
- ↳ [KOM \(2023\) 333: ændret forslag til Rådets forordning om metoderne og proceduren for overdragelse af egne indtægter baseret på emissionshandelssystemet, mekanismen for CO2-grænsetilpasning og omfordelte overskud, de statistiske egenindtægter baseret på virksomhedsoverskud og om foranstaltningerne for at opfylde likviditetskrav](#)
- ↳ [Kommissionens pressemeddelelse](#)
- ↳ [Kommissionens spørgsmål og svar](#)

Det videre forløb

Ændringen af forordningen om den flerårige budgetramme for 2021 til 2027 skal vedtages af EU's medlemslande med enstemmighed, efter at Europa-Parlamentet har givet dets godkendelse.

Ændringen af Rådets afgørelse om EU's egne indtægter skal vedtages af EU's medlemslande med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet og efterfølgende ratificeres i de enkelte nationale parlamenter.

Kommissionen opfordrer det kommende [spanske EU-formandskab](#), der tager teten den 1. juli 2023, til at sikre en aftale blandt medlemslandene om ændring af MFF'en umiddelbart efter sommerferien, da budgetbegrænsningerne allerede gør sig gældende fra 2024. Aftalen kan så efterfølgende tiltrædes af EU's stats- og regeringschefer på EU-topmødet til oktober. En samlet aftale med Parlamentets godkendelse skal være på plads inden året udgang. Der er altså tale om en relativ stram tidsplan.

Produceret og skrevet af:

Martin Jørgensen, EU-konsulent, 3622

EU-nyt fra EU-konsulenterne sendes løbende til abonnenter i Folketinget